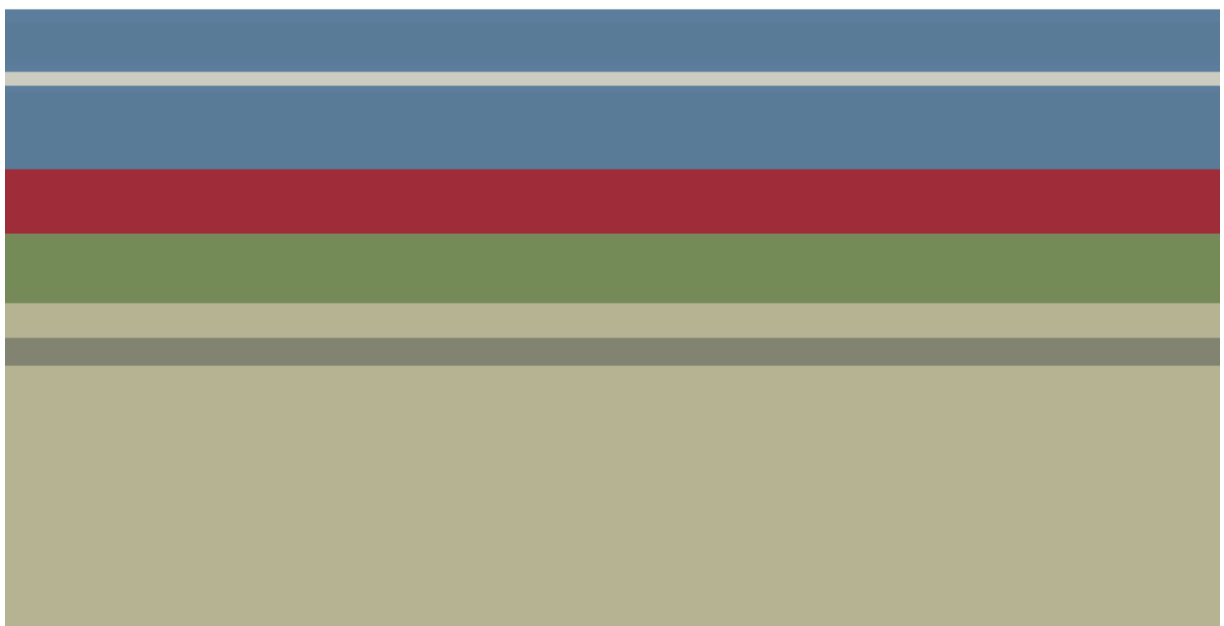

.txl

**Paragraaf Onderhoud openbare ruimte
en gebouwen**

Paragraaf Onderhoud openbare ruimte en gebouwen

Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf gaat over het onderhoud van de kapitaalgoederen in gemeentelijk bezit. Kapitaalgoederen zijn onderdelen van de openbare ruimte en accommodaties waarvoor langlopende investeringen nodig zijn. Het beheer en onderhoud hiervan is gericht op de duurzame instandhouding. Deze paragraaf bevat een toelichting op het beleidskader, kwaliteitsniveau, onderhoudsplan en de financiën van de goederen op het gebied van:

- Openbare ruimte
- Groen en spelen
- Wegen
- Riolering
- Water

Kapitaalgoederen Openbare Ruimte

Beleidskader Openbare Ruimte:

Tot de kapitaalgoederen in de openbare ruimte rekenen we straten en pleinen, civiele kunstwerken, openbare verlichting, sportaccommodaties, begraafplaatsen, gebouwen en terreinen. De jaarlijkse budgetten voor onderhoud van de kapitaalgoederen zijn verdeeld over bijna alle programma's. Het onderhoud bestaat uit dagelijks onderhoud, groot onderhoud, rehabilitatie en reconstructie.

Context openbare ruimte:

Er is een toenemende invloed van externe ontwikkelingen op de realisatie van projecten in de openbare ruimte. Het aantal en de intensiteit van onderzoeken en vergunningaanvragen (o.a. kabels- en leidingen) voorafgaand aan de uitvoering nemen toe. Dit leidt ertoe dat planningen aangepast moeten worden aan langere doorlooptijden. Zo behouden wij grip op de voortgang van projecten en voorkomen wij verrassingen door externe termijnen die langer duren dan verwacht.

Beheer en kwaliteitsniveau openbare ruimte:

Het beheer van de openbare ruimte wordt uitgevoerd op kwaliteitsniveau B (op basis van de kwaliteitscatalogus van CROW) met een uitzondering voor centra en begraafplaatsen. Deze worden op niveau A uitgevoerd. Naast het reguliere onderhoud zijn investeringen in de openbare ruimte nodig om het vastgestelde niveau te kunnen blijven realiseren. De raad stelt beheerplannen vast voor de verschillende werkvelden.

Om onze middelen zo optimaal mogelijk in te zetten, monitoren we de staat van onderhoud en houden we schouwen samen met de dorpscommissies. Bij het maken van keuzes werken we zoveel mogelijk risico-gestuurd. Het monitoren en bijhouden van de openbare ruimte wordt vastgelegd in beheerplannen in het Geo Informatie Systeem (GIS). Eind 2022 heeft de raad het Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR, voorheen Gemeentelijk RioleringsPlan) vastgesteld. Naast de recent vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Gebouwen en Spelen, werd najaar 2025 een nieuw beheerplan voor Straatmeubilair vastgesteld door de Raad.

Onderhoudsplannen:

Het huidige areaal is meegenomen in de algemene middelen BOR en BGT-functie. We zijn bezig om het huidige beheerpakket te herzien. Bij deze herziening wordt gekeken naar zoveel mogelijk aansluiting onderling in de arealen met de grote raakvlakken. en een grotere gebruiksvriendelijkheid waardoor het beheer makkelijker wordt gemaakt..

Financiën:

De afgelopen jaren is er vanwege flink gestegen kosten jaarlijks een indexatie van budgetten voor onderhoud verwerkt. De investeringsbedragen zijn terug te vinden in de bij de investeringen.

Kapitaalgoederen Groen en spelen

Beleidskader groen en spelen:

Het beleidsplan Groene Infrastructuur is in 2024 niet vastgesteld door de raad, maar de ambities en uitgangspunt zijn onderschreven. Daarmee is er geen uitgewerkt beleid, maar zijn de principes op basis waarvan het beheer kan worden vormgegeven wel bekend.

Context groen en spelen:

Het klimaat verandert, extremen nemen toe. Neerslag valt meer in pieken en ook perioden van droogte en hitte nemen toe. Daarnaast gaat het niet goed met de biodiversiteit. In het Deltaplan biodiversiteitsherstel staan doelstellingen en maatregelen opgenomen om dit te verbeteren.

Gemeente Texel speelt hierop met dit Beleidsplan Groene Infrastructuur in door met gezond groen onze dorpen en het eiland leefbaar en toekomstbestendig te houden. Daarom wordt ingezet op meer groen en meer bomen.

Beheer en kwaliteitsniveau openbare ruimte:

Bij de behandeling van het nieuwe beleidsplan is er ook een beheerplan behandeld, en is voor het groenbeheer structureel extra geld beschikbaar gesteld. Het beheer wordt in eerste instantie voortgezet op huidige voet. Tegelijkertijd wordt een verandering ingezet richting meer ecologisch en klimaatadaptief groen. Richting en ambities voor een toekomstig groenbeleidsplan zijn op 07-11-2024 vastgesteld en dat wordt nu verder uitgewerkt. Via pilots in twee te kiezen dorpen wordt gewerkt aan een algemeen groen beleids- en beheerplan. De uitgangspunten uit het concept Beleidsplan Groene Infrastructuur worden de komende jaren verder uitgewerkt. Het kwaliteitsniveau dat in Den Burg wordt nagestreefd is binnen de ring inclusief de begraafplaatsen 'Kwaliteit-A' en het andere, inclusief de overige dorpen 'Kwaliteit-B'.

Vanuit het thema Duurzaamheid wordt gewerkt aan een betere samenhang met beleidsuitgangspunten op gebied van de inrichting van groen en het beheer ervan. Meer dan in het verleden worden werkzaamheden steeds meer in raamcontracten/bestekken gegoten. Daarmee brengen we efficiëntie in de interne workflow; kunnen we beter anticiperen en sturen op kwaliteitseisen die vanuit (nieuw) beleid voortkomen; en bovendien sluit opdrachtvertrekking steeds beter aan op ons Inkoop en Aanbestedingsbeleid.

Speerpunten:

Vanuit een betere aansluiting met Beleid nieuwe ambities goed in beheer borgen

Areaalgegevens op orde (zie bij Gegevensbeheer)

Financiën:

Onderstaand financieel overzicht geeft aan op welke wijze de kapitaalgoederen en het onderhoudsbudget financieel zijn ingezet in 2025. Dit betreft de exploitatielasten. De investeringsbedragen zijn terug te vinden in de bij de investeringen.

Onderdeel Groen en spelen	Begroot 25	Realisatie 25	Saldo verschil
Totaal	1.561.557	1.525.779	+ 35.778

Kapitaalgoederen Wegen

Beleidskader:

Het beheerplan Wegen is in 2023 goedgekeurd door de raad. Het beheerplan heeft een doorlooptijd van vijf jaar, te weten van 2024 - 2028. In het beheerplan Wegen is een overzicht opgenomen met de voorgenomen reconstructies en rehabilitaties van wegen en fietspaden. In het oog springende projecten waren de reconstructie van de Rozendijk en de Pontweg.

Context Wegen:

Er wordt gewerkt aan een verbeterde structuur van het Wegenareaal en worden verbeterlagen gemaakt in het beter prioriteren van wegenprojecten die vanuit de onderhoudsopgave aangepakt moeten worden. De algehele procesgang wordt beter en beheersbaar doorlopen, waardoor hinder als gevolg van last-minute invliegers afneemt. Hierin ligt tegelijkertijd de kans voor de verbinding met Beleid waarin ambities vroegtijdig aangedragen kunnen worden (of zelf leidend kunnen worden) en daarmee anders dan nu het geval is vroegtijdig opgenomen kunnen worden in de overall projectscope.

Beheer en kwaliteit Wegen:

De overname van onderhoudsareaal van het Hoogheemraadschap Noorderkwartier (HHNK) brengt nieuwe onderhoudsplichten- en kosten met zich mee, waarmee rekening gehouden moet worden bij het opstellen en aanvragen van meerjarenplannen voor groot onderhoud en kredieten voor herinrichtingsprojecten.

Straatmeubilair, waaronder verkeersborden wordt door extern bureau geïnspecteerd. De uitkomsten daaruit geven de actuele stand van zaken van dat deel van het areaal, en vormen eveneens de basis voor de prioritering van onderhoud en vervanging.

Texel positioneert zich als een fietsvriendelijk eiland, waar fietsen niet alleen veilig, maar ook de eerste keuze voor toeristen en inwoners is. We zijn gestart met het verbeteren van onze fietspaden door ze goed te onderhouden en zo nodig te verbreden, waardoor er voldoende ruimte is voor alle fietsers waaronder de populaire bakfietsen. Bij het herinrichten van gebieden wordt eveneens gekeken naar het verbeteren of uitbreiden van parkeergelegenheid voor minder validen.

Financiën:

De investeringsbedragen zijn terug te vinden in de bij de investeringen.

Opbrengsten mobiliteit

De opbrengsten van het betaald parkeren zijn de afgelopen jaren stabiel gebleven. In de programmabegroting 2025 zijn de verwachte opbrengsten verhoogd door een verhoging van de parkeertarieven.

Kapitaalgoederen Riolering

Beleidskader:

Eind 2022 heeft de raad een nieuw beheerplan vastgesteld. Het Texelse Programma Stedelijk Water en Riool (PSWR) is een afgeleide van het riolering- en waterbeheer(s)plan, dat is opgesteld binnen de samenwerking van de Noordkop.

Context Riolering:

De vervangingen lopen volgens de programmering. De langdurige extreem natte seizoenen in voorgaande jaren hebben laten zien dat het systeem robuust genoeg is om dit te verwerken. Daar waar knelpunten ontstonden in het gemeentelijke areaal zijn deze opgepakt en verholpen of opgenomen in de vervangingsplanning van de huidige planperiode.

Financiën:

De rioolheffing is kostendekkend. Voor nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf lokale lasten. Voor zowel areaal Riolering als areaal Water is een kostendekkingsplan beschreven in het Hoofdstuk 'Financiële middelen' van het Programma Stedelijk Water en Riool Texel 2023-2027.

Kapitaalgoederen Water

Beleidskader:

Op Texel zijn drie havens: de veerhaven (Rijkswaterstaat), de NIOZ-haven en de Haven Oudeschild. De gemeente heeft het beheer over de Haven Oudeschild, waarin op onderdelen zoals het baggeren wordt samengewerkt met de NIOZ-haven. Het open water op Texel wordt onderhouden door particuliere eigenaren, de Gemeente en het hoogheemraadschap. Het hoogheemraadschap stelt de waterpeilen vast en heeft de verantwoordelijkheid voor het handhaven daarvan. Het belangrijkste werk voor de gemeente is het jaarlijks maaien en baggeren van watergangen. Dit onderhoud wordt deels uitgevoerd met eigen materiaal en personeel en voor een deel uitbesteed aan lokale aannemers. De hoeveelheid beschoeiing en kademuren in het gemeentelijk water is beperkt.

Context Water:

In 2025 is groot onderhoud uitgevoerd aan de damwanden en remmingwerken van het Noordelijk havenhoofd. Dit is afgerond. De gemeenteraad heeft het principebesluit genomen te verzelfstandigen naar een havenbedrijf in de vorm van een gemeentelijke BV.

Onderhoudsplannen:

Uitgaande van het meerjarenonderhoudsplan hebben we het ontwerp, de aanbesteding en uitvoering van het groot onderhoud aan de kades, van het noordelijk havenhoofd tot aan de loswal, in één keer gedaan.

Financiën:

Voor zowel areaal Riolering als areaal Water is een kostendekkingsplan beschreven in het Hoofdstuk 'Financiële middelen' van het Programma Stedelijk Water en Riool Texel 2023-2027. De investeringsbedragen zijn terug te vinden in de bij de investeringen.

Kapitaalgoederen Gebouwen

In 2024 is het nieuwe beheerplan Gebouwen vastgesteld. Om grote financiële verschillen te voorkomen, wordt in de onderhoudsvoorziening gespaard met een 20-jarig gemiddelde, zodat in deze cycli altijd wordt gespaard voor het groot onderhoud. Bij het bepalen van de onderhoudsstaat hanteren we de landelijk NEN-norm 2767 voor gebouwen. Bij het vaststellen van de nota is uitgegaan van onderhoudsniveau 3 (redelijk tot goed) voor de instandhouding van het vastgoed. Onderhoud en beheer van de civiele kunstwerken vindt plaats volgens het door de gemeenteraad vastgestelde beheerplan.

